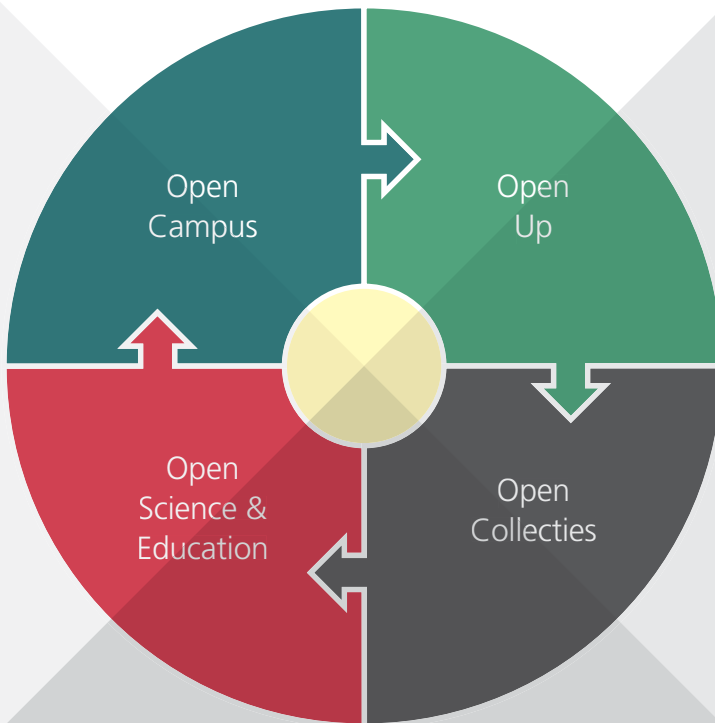

Open Kennis!

Beleidsplan Bibliotheek UvA/HvA 2019-2022

Open Kennis!

Beleidsplan Bibliotheek UvA/HvA 2019-2022

Inhoudsopgave

5	Vooraf
8	Ambities
10	Randvoorwaarden
13	Programma 2019-2022
14	Open Collecties Portefeuille Toegang tot informatie
18	Open Science & Education Portefeuille Onderwijs- en onderzoekondersteuning
24	Open Campus Portefeuille Campusvoorzieningen UvA/HvA
28	Open Up Portefeuille Kennisverspreiding
32	Budgettaire consequenties
33	Bronnenlijst

Vooraf

De Bibliotheek UvA/HvA wil met haar nieuwe beleidsplan *Open Kennis!* in de komende vier jaar een samenhangend programma realiseren. Daarmee wil zij zich profileren als voorvechter van open kennisverspreiding, als netwerkorganisatie en verbinder binnen HvA en UvA, én als podium/platform voor de zichtbaarheid van onderwijs, onderzoek en erfgoed.

Waarom Open Kennis als rode draad? Dit komt voort uit de wereldwijde aandacht voor open wetenschap en open publicaties en de vraag naar ondersteuning bij het organiseren van deze openheid. De Bibliotheek ziet hier voor zichzelf een belangrijke rol weggelegd binnen UvA en HvA.

De dienstverlening van de Bibliotheek is hiertoe herkenbaar vastgelegd voor klanten en gebruikers in vier dienstenportefeuilles rondom de thema's: *Open Collecties* (toegang tot informatie), *Open Science & Education* (onderwijs- & onderzoekondersteuning), *Open Campus* (campusvoorzieningen) en *Open Up* (kennisverspreiding).

In het vorige beleidsplan *Kennis verder brengen* is de missie van de Bibliotheek als volgt geformuleerd:

De Bibliotheek UvA/HvA is een inspirerende en gastvrije studie-, onderzoeks- en ontmoetingsplek voor onderzoekers, docenten en studenten, off- en online. Wij verzamelen, bewaren, beheren én selecteren informatie uit het wereldwijde informatieaanbod, we bieden het platform voor studenten en onderzoekers om bronnen uit heden en verleden te delen en stellen deze informatie en bronnen beschikbaar voor een brede groep gebruikers. Wij geven onze gebruikers hulp op maat om in het uitgebreide aanbod van informatie de juiste bronnen te vinden voor toepassing in onderwijs en onderzoek. Wij benutten daarbij onze unieke combinatie van bibliotheken en museum. Daarmee brengen wij kennis verder en helpen we de kwaliteit van het hoger onderwijs in Amsterdam te verbeteren.

De opdracht uit het vorige beleidsplan is in de komende beleidsperiode niet fundamenteel anders. De vier strategische lijnen uit *Kennis verder brengen* vormen dan ook de kern van de huidige beleidsvoornemens:

-
1. *Studenten, docenten en onderzoekers vinden bij de Bibliotheek UvA/HvA bronnen en informatie op een manier die aansluit bij hun wensen en behoeften.*
 2. *De Bibliotheek UvA/HvA draagt bij aan de kwaliteit van onderwijs en onderzoek door het ondersteunen van open delen en hergebruik van resultaten.*
 3. *Op de campus is de Bibliotheek UvA/HvA het natuurlijke hart.*
 4. *De Bibliotheek UvA/HvA versterkt profiel en imago van de UvA en de HvA.*
-

Ook de kernwaarden (open, professioneel, vooruitstrevend) en de kerncompetenties (klantgericht, samenwerken, leervermogen) blijven onverkort het fundament onder onze dienstverlening.

De Bibliotheek geeft zich in dit nieuwe beleidsplan rekenschap van de bestuurlijke scheiding in 2017 tussen HvA en UvA en de daaruit voortvloeiende opdracht, waar nodig, in te spelen op de eigenheid van HvA en UvA en daaraan invulling te geven. Fysiek op de campus en digitaal op het web, de Bibliotheek maakt integraal onderdeel uit van HvA én UvA en laat dat op geëigende plaatsen ook zien.

De Bibliotheek is zich bewust van de noodzaak dat zij zich stevig moet positioneren binnen de eigen universiteit en hogeschool. Zij moet aansluiten bij de strategische uitgangspunten van beide instellingen om voor alle betrokken partijen waarde te behouden. Actuele nationale en internationale trends bepalen daarbij het speelveld¹:

- *Wetenschap gebaseerd op data* ('Datafied scholarship') zal een belangrijke verandering teweeg brengen: denk hierbij aan de opkomst van open science, artificial intelligence, machine learning, text and data mining.

- *Nieuwe methoden van leren*: nieuwe pedagogische methodes mede gestuurd door technologie en flexibel leren, gekenmerkt door een internationale omgeving en door de ontwikkeling van de student als 'klant' met daaraan verbonden verwachtingen.
- *Toenemende groei en omvang* van digitaal beschikbare data en informatie zal een steeds sterker beroep doen op de selectiehulpmiddelen die de bibliotheek aanbiedt.
- *Bibliotheekstrategie gericht op services*: een bibliotheek die op digitaal gebied net zo'n vanzelfsprekende reputatie krijgt als traditioneel op fysiek gebied; belang van de 'inside-out' bibliotheek, met focus op de eigen output en het eigen bezit van de instelling.
- *Nieuwe identiteit van de bibliotheek* binnen de instelling, maar ook binnen de bibliotheek zelf: de bibliotheek functioneert als onderdeel van een groter intern netwerk met andere afdelingen in de instelling; hecht belang aan medewerkers die competenties verwerven gericht op samenwerking en nieuwe vaardigheden (met name soft skills als relatiemanagement en onderhandelings technieken), die vaak niet meer specifiek gerelateerd zijn aan de bibliotheekprofessie.
- *Transformatie van de curatorische praktijk* waardoor het traditionele collectiebeheer van museale en erfgoedcollecties ruimte maakt voor de exploratie van het verbazingwekkende potentieel van digitale content en (visuele) verhalen, in onderwijs en onderzoek maar bijvoorbeeld ook in en door de creatieve industrie. Dit zal resulteren in gedeelde verantwoordelijkheden en in co-creatie en co-curatie van ons erfgoed, dat per definitie complex, dynamisch en meerstemmig is.
- *Grotere druk vanuit de omgeving*: politieke en economische druk, belang van fondsenwerving en vraag om intensieve (consortium) samenwerking.

¹ Zie hiervoor de Bronnenlijst.

Ambities

In *Open Kennis!* formuleert de Bibliotheek op de samenhangende thema's *Open Collecties*, *Open Science & Education*, *Open Campus* en *Open Up* haar ambities voor de komende beleidsperiode. Zij kiest daarbinnen voor een beperkt aantal speerpunten, die erop zijn gericht om de Bibliotheek in de periode 2019-2022 verder te profileren als ondersteuner, partner én leider in:

a) Het organiseren van openheid;

Bibliotheken behoren tot de meest laagdrempelige instellingen in de Nederlandse samenleving en zijn ook het meest toegankelijk binnen het hoger onderwijs. In de komende tien jaar zal de digitalisering voortschrijden, maar blijft ook de behoefte aan een fysieke ontmoetingsplek en studieplek. De Bibliotheek staat voor het concept Open en legt zich toe op het organiseren van openheid als een standaard vaardigheid van bibliotheken. In navolging van internationale ontwikkelingen staat Open Science hoog op de agenda van beide instellingen. In 2019 wordt binnen UvA en HvA een verdere positionering verwacht ten aanzien van dit onderwerp. Uitgangspunt daarbij is dat activiteiten rond Open Science onderzoek en onderwijs echt versterken. Het motto blijft, conform het instellingsbeleid, 'Open waar het kan, gesloten als het moet'.

b) Het opereren als een wendbare en zichtbare netwerkorganisatie die een wezenlijke bijdrage levert aan open kennisverspreiding;

De Bibliotheek wil toegroeien naar een organisatie die als een spin in het web op allerlei manieren informatie ontsluit en samenbrengt, die voor de beide instellingen, HvA en UvA, van cruciaal belang is (research support, digital skills, open access publiceren, et cetera). De Bibliotheek is daarbij de verbinder binnen de netwerken waarin zij functioneert door middel van 'hubs'. Het kan hierbij gaan om online hubs maar ook om een fysiek toegankelijke hub waar studenten, docenten en onderzoekers elkaar kunnen ontmoeten.

c) Het bieden van een etalage voor kennisbenutting en een brug naar stad en samenleving;

Op de verschillende campussen is de Bibliotheek een toegankelijke en centrale plek waar veel kennis en expertise te halen is. De campusbibliotheken hebben hun eigen identiteit, maar werken daarnaast aan een gezamenlijke en integrale programmering van activiteiten, rekening houdend met andere spelers in de UvA en HvA. Voor de UvA via een initiatief als UvA Live, waar wetenschappers zich kunnen presenteren, en voor de HvA via het debatcentrum FLOOR biedt de Bibliotheek een platform voor de (maatschappelijke) zichtbaarheid van respectievelijk UvA en HvA. Vanuit de wetenschap dat er ook andere spelers binnen en buiten beide instellingen zijn die zich op dit terrein begeven, zal de Bibliotheek een complementaire aanbieder zijn.

Randvoorwaarden

Om deze ambities in de beleidsperiode 2019-2022 te realiseren, moeten we aan een aantal randvoorwaarden werken.

- **Digitale infrastructuur**

In een wereld waarin digitale beschikbaarheid en toegankelijkheid de nieuwe norm zijn, is een samenhangende en toekomstvaste digitale infrastructuur van de Bibliotheek zelf, maar ook als onderdeel van de ICT-infrastructuur van HvA en UvA, essentieel. Het stroomlijnen van de bestaande infrastructuur, een verbeterde interoperabiliteit en het uitfasen van verouderde systemen zijn randvoorwaardelijk voor het realiseren van de beleidsdoelen. Daarom voert een (data) infrastructuurteam de komende beleidsperiode een reeds geformuleerd plan² gefaseerd uit. Daarnaast is het noodzakelijk een strategie voor digitale duurzaamheid³ te bepalen met het oog op het beschikbaar- en veiligstellen van onze data (in de breedste zin des woords) voor de toekomst. Een extra financiële investering op dit terrein is onvermijdelijk.

- **Medewerkers**

In de vorige beleidsperiode is om financiële redenen een aanzienlijke reductie van de personeelsomvang van de Bibliotheek gerealiseerd. Voor de nieuwe beleidsperiode houden we minimaal rekening met een gelijkblijvende personeelsomvang. Het natuurlijk verloop wordt gebruikt om waar noodzakelijk, medewerkers 1-op-1 te vervangen en waar gewenst, aan nieuwe functies invulling te geven. Als de Bibliotheek al haar ambities in de komende jaren wil waarmaken, is daarnaast gerichte inzet en eventuele uitbreiding van de formatie noodzakelijk. Hiervoor ontwikkelen we een algemeen personeelsplan waarvan strategische personeelsplanning onderdeel is.

² Afzonderlijke stappen zijn uitvoeriger beschreven in de adviezen *Digitale infrastructuur*, versie 10 jan. 2019, en *Digitale collecties voor de toekomst*, versie 0.9, feb. 2019

³ De term 'duurzaam' wordt hier gebruikt in de zin van herbruikbaar op lange(re) termijn (langer dan 10 jaar), niet in de zin van energiebesparend.

- **Relatiemanagement**

De Bibliotheek fungeert in een web van relaties binnen en buiten de UvA/HvA en wil daarin de spreekwoordelijke spin zijn. Vanuit verschillende onderdelen van de Bibliotheek is in de afgelopen jaren al ingezet op het intensiveren van de relaties met onze klanten, gebruikers en andere belanghebbenden. Echter, zonder dat er sprake was van een integrale benadering. Door verdere intensivering van relatiemanagement leggen we nog meer focus op onze netwerkfunctie. Daarnaast willen we meer samenhang creëren tussen communicatie, development (fondsenwerving, mecenaat, sponsoring), relatiemanagement en evenementen. Informatiespecialisten en conservatoren vormen dé liaison tussen de bibliotheekdiensten en de faculteit, ondersteunen en adviseren individuele docenten en onderzoekers, verzorgen scholing en dragen bij aan het onderwijsprogramma rond academische vaardigheden en 21st century skills en vergroten de zichtbaarheid en het gebruik van onze unieke erfgoedcollecties.

- **Samenwerking, intern én extern**

Ondanks de bestuurlijke scheiding van de UvA en HvA in 2017 is de samenwerking van de ondersteunende diensten AC, FS, ICTS en de Bibliotheek gecontinueerd en in het kader van het programma *Samen doen* zelfs geïntensiveerd. Procesgericht werken en ketensamenwerking staan voorop. Met behoud van haar eigen identiteit (als informatiemakelaar in brede zin) zet de Bibliotheek volop in op versterking van de samenwerking met de andere Diensten, met de staven van HvA en UvA én met de facultaire ondersteuning in beide instellingen. We verkennen actief de mogelijkheden om met andere bibliotheken, musea en archieven de eigen ambities vorm en inhoud te geven, in de wetenschap dat de missie van de Bibliotheek alleen in samenwerking met anderen te realiseren is.⁴

- **Focus**

In de afgelopen beleidsperiode is, om de krimp in formatie deels op te vangen, de dienstverlening op onderdelen verminderd, bijvoorbeeld door minder tentoonstellingen, afbouwen externe verplichtingen, toepassing internationale standaarden as is. Om in de komende beleidsperiode voldoende ruimte te

⁴ Zie hiervoor het uitvoeringsplan *Samen Doen* in de Bronnenlijst.

creëren om de nieuwe ambities waar te maken, kijken we binnen alle portefeuilles opnieuw naar het totale takenpakket en naar diensten en/of activiteiten die afgebouwd kunnen worden of waarop de personele inzet verminderd moet worden ten gunste van inzet voor nieuwe taken. Procesgericht werken maar ook het uitwerken van een Strategische Personeels Planning verschaft het benodigde inzicht als basis voor deze keuzes. De aanpak van personeelsbeleid in de komende jaren wordt beschreven in een separaat Personeelsplan.

Programma 2019-2022

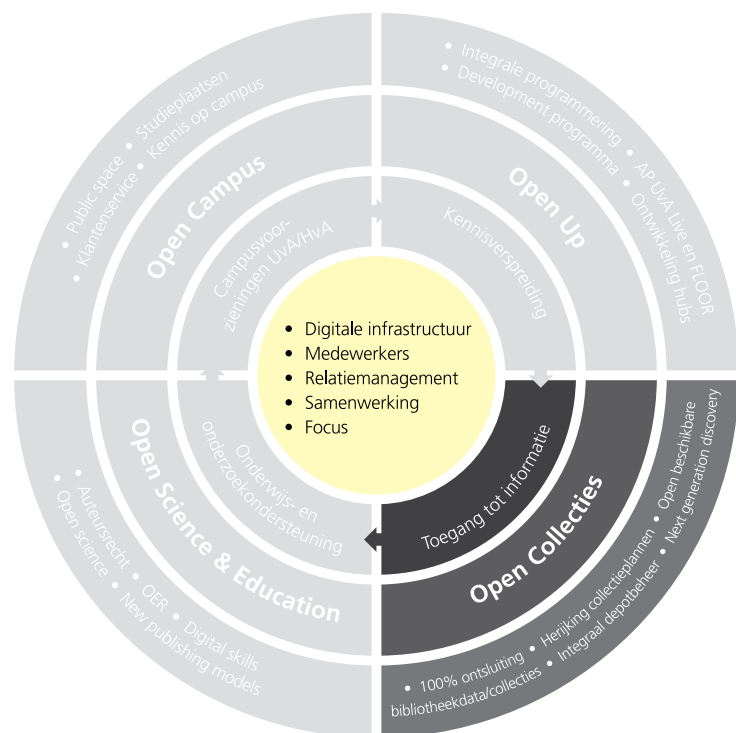
Rond de vier thema's *Open Collecties*, *Open Science & Education*, *Open Campus* en *Open Up*, voert de Bibliotheek in de komende jaren een samenhangend programma uit. Dit programma bouwt voort op wat in de afgelopen jaren is gerealiseerd met binnen elk thema een beperkt aantal speerpunten.

Een nadere uitwerking van de speerpunten en de bijbehorende planning staat in de volgende paragrafen.

Open Collecties

Portefeuille Toegang tot informatie

Ambitie: in 2022 heeft de Bibliotheek een nieuwe balans gevonden in haar aanbod van informatie voor haar gebruikers. Digitaal is weliswaar de nieuwe norm, maar met respect voor de eeuwenoude collecties van fysieke (boek)materialen en objecten. De Bibliotheek streeft daarbij naar maximale openheid van haar eigen collecties, van de (meta)data die de collecties ontsluiten, van de producten van onderwijs en onderzoek van de eigen instellingen (HvA en UvA) én van de toegang tot het wereldwijde informatieaanbod.

Alle collecties ontsloten en verantwoord bewaard

De Bibliotheek beheert fysieke collecties met een totale omvang van meer dan honderd kilometer. Zo'n tien procent daarvan is niet ontsloten en daarmee niet toegankelijk voor haar gebruikers. Er ligt een plan om deze achterstand binnen twee jaar weg te werken. Ook maken we in 2019 een tienjarenplan voor integraal beheer voor alle depots met het oog op grotere efficiency en een aanzienlijke reductie van het aantal vierkante meters dat in gebruik is. De Bibliotheek sluit daarbij aan bij afspraken in landelijk verband over het behoud van papieren en gedrukt erfgoed (in UKB-verband en volgens de LAMO). Voor de uitvoering van deze plannen is additionele financiering noodzakelijk.

Collectiebeleid

De Bibliotheek actualiseert in nauw overleg met de verschillende gebruikersgroepen, haar beleid ten aanzien van de selectie, het beheer en de beschikbaarstelling van informatie voor de drie samenstellende delen (HB, UB en AP). Die actualisaties houden rekening met de recente ontwikkelingen rond open access, met digitalisering, met wensen van onze gebruikers wat betreft de toegang tot informatie, en met de

verwachting dat in de komende jaren de kosten voor de toegang tot (wetenschappelijke) informatie niet zullen dalen. De noodzaak tot toepassing van efficiëntere verwervings- en opslagmethoden groeit daardoor alleen maar.

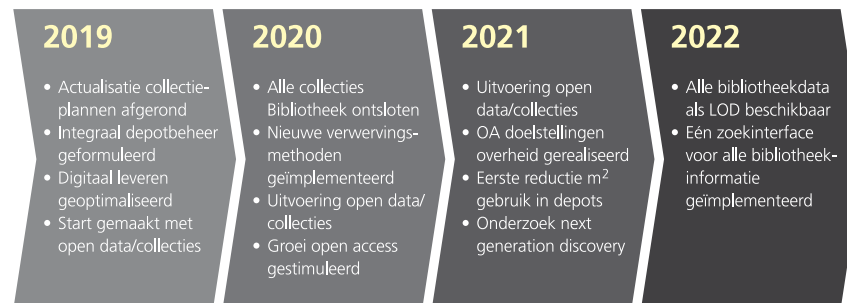
Selectie en validatie

De verwachting is dat in het komende decennium, mede door Open access, de beschikbaarheid van informatie (artikelen en data) explosief zal toenemen. Meer dan ooit zal de Bibliotheek met het oog op evidence-based onderzoek, instrumenten en methoden moeten ondersteunen voor discovery, selectie, waardering en validatie. De komende jaren ontstaat de 'next generation discovery' die vooral door kunstmatige intelligentie en semantische relaties wordt gestuurd. Het is voor de Bibliotheek de uitdaging om hierbij aangesloten te blijven en wellicht nieuwe keuzes te maken en te ondersteunen. Waar mogelijk maken we gebruik van kennis en toepassingen die bij onze eigen faculteiten ontwikkeld worden.

Open bibliotheekcollecties

Op basis van het advies van de werkgroep Open Bibliotheekcollecties en de positieve ervaringen met het project 'Het Verhaal van Amsterdam' binnen AdamNet⁵, zetten we de komende jaren via Linked Open (Usable) Data in op open beschikbaarstelling van de eigen collecties van de Bibliotheek en de metadata die de collecties ontsluiten. We formuleren integraal beleid voor de beschikbaarstelling van die open (meta)data en digitale levering uit die open collecties. De leidraad daarin is, conform het instellingsbeleid: 'Open waar het kan, gesloten als het moet'.

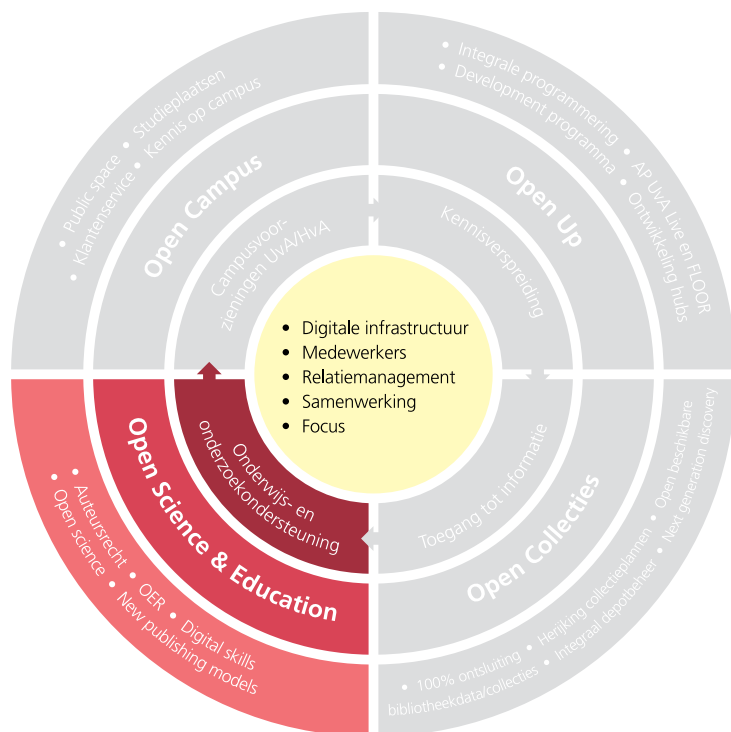
Planning

⁵ <https://adamlink.nl/nzlijn>

Open Science & Education

Portefeuille Onderwijs- en onderzoekondersteuning

Ambitie: in 2022 is de Bibliotheek een herkenbare en gewaardeerde ondersteuner én partner op het terrein van onderwijs- en onderzoekondersteuning. De Bibliotheek verbindt instellingsbreed, voor de UvA en de HvA, activiteiten die hoogwaardig onderzoek en onderwijs faciliteren. De Bibliotheek profileert zich met een gericht aanbod op het gebied van auteursrecht, digitale vaardigheden, ondersteuning van de verschillende fasen van de onderzoekscyclus en stimulering van Open science/access en Open education. Onderwijs- en onderzoekondersteuning worden in samenhang ontwikkeld en aangestuurd.

In de DLO

De invoering van de nieuwe digitale leeromgevingen Canvas (UvA) en Brightspace (HvA) biedt de Bibliotheek een kans om haar content, diensten en producten directer aan te bieden, binnen deze omgevingen en ingepast in de werkprocessen van studenten en docenten. Hiermee hebben zij via hun eigen digitale werkomgeving altijd toegang tot up-to-date informatie en bronnen. Tevens bieden deze nieuwe leeromgevingen mogelijkheden om de bibliotheekdiensten en -producten gericht aan te bieden, meer toegespitst op de specifieke vakken en opleidingen.

Auteursrecht en OER

De Bibliotheek breidt haar reeds opgebouwde expertise en ondersteuning op het terrein van auteursrechten verder uit, met name via het AuteursrechtInformatiePunt⁶.

⁶ <https://uba.uva.nl/onderzoekers/auteursrecht> en <http://www.hva.nl/bibliotheek/diensten/auteursrecht>

Zij streeft samenwerking na met alle faculteiten bij het correct (her-)gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal binnen de (gesloten) digitale leeromgevingen van de HvA en de UvA. Daarnaast stimuleert zij, en waar gewenst faciliteert zij ook, het (her)gebruik van open leermaterialen en het open delen van eigen onderwijsmaterialen van beide instellingen. De Bibliotheek ondersteunt faculteiten bij het creëren, beschikbaar stellen, open delen, vinden en gebruiken van onderwijsmaterialen als open textbooks en applicaties zoals Perusall. Ook fungeert zij als verbindende schakel tussen faculteit en uitgevers. Applicaties/services en ondersteuning organiseren we op basis van specifieke vragen vanuit de faculteiten. We versterken de samenwerking met de partners in onderwijsondersteuning, in de faculteiten zelf en ook met de andere diensten.

Digital skills

De Bibliotheek is er voor de (gezamenlijke) faculteiten op alle campussen. Zij beschikt over specifieke deskundigheid en expertise, staat dicht bij het primaire proces en wil haar rol van netwerkfacilitator verder uitbouwen voor de HvA/UvA-community. Vanuit deze positie zal de Bibliotheek de faculteiten faciliteren en ondersteunen door (de)centraal bij te dragen aan, en een omgeving te creëren voor, de verbetering van de 21st century skills, in het bijzonder de digitale kennis van studenten. Het gaat hierbij enerzijds om centraal en prominent verbinden van en inzicht geven in het rijkgeschakeerde facultaire cursus- en lezingenaanbod dat al aanwezig is in de UvA en de HvA. Anderzijds wordt de Bibliotheek zelf actief in faciliteren, samenstellen en/of geven van (online) trainingen en cursussen (al dan niet op aanvraag en in samenwerking) op het gebied van 21st century skills. Daarmee wordt het totale aanbod verbreed en versterkt. De Bibliotheek bouwt hiermee voort op haar jarenlange ervaring en expertise op het terrein van informativaardigheden. Inbedding in curricula en de toepassing van 'blended' werkvormen hebben zich daarbij bewezen. Docenten, onderzoekers en medewerkers vormen een secundaire doelgroep. Specifiek voor de HvA wordt bijgedragen aan programma's die de doorstroom vanuit het vo/mbo bevorderen.

Open science

De Bibliotheek ambieert met haar ondersteuning van onderzoek binnen de UvA en de HvA een wezenlijke bijdrage te leveren aan de wijze waarop beide instellingen

zich willen ontwikkelen richting Open Science. Met de ingebruikname van het onderzoekregistratiesysteem Pure, de data-opslagvoorziening Figshare en de formulering van het instellingsbrede RDM-beleid, zijn daarvoor in de afgelopen beleidsperiode de fundamenten gelegd. De Bibliotheek zal, samen met andere diensten als ICTS, de ondersteuning van onderzoekers verder bundelen en uitbreiden, denk bijvoorbeeld aan ondersteuning bij een gebied als Digital Humanities, maar ook via de Research Support Portal⁷. De doelstelling is om onderzoekers zoveel mogelijk te ontzorgen, zodat zij zich kunnen concentreren op onderzoek doen, daarover publiceren én het onderzoek valoriseren. Daarbij staat voorop dat de resultaten van wetenschappelijk onderzoek, in alle fasen van de onderzoekscyclus, op een verantwoorde manier gedeeld en (her)gebruikt kunnen worden.

Zichtbaar en FAIR

De Bibliotheek zal haar eigen digitale infrastructuur (onderdeel van die van de UvA en de HvA) verder optimaliseren en nauwere aansluiting zoeken bij (inter)nationale initiatieven gericht op de langdurige preservatie en beschikbaarstelling van digitale onderzoeksdata en publicaties. Uitgangspunt daarbij is dat resultaten van onderzoek en onderwijs publiek vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar moeten zijn (de zogenoemde FAIR-principles)⁸. Bij elke keuze die we op dit terrein maken, staat de optimale zichtbaarheid van de output van de HvA en de UvA voorop. De Bibliotheek neemt daarvoor in de markt beschikbare instrumenten in gebruik.

New publishing models

De Bibliotheek continueert het ondersteunen en faciliteren van open access publiceren via verschillende modellen. Met de publicatie van Plan S⁹ door een aantal Europese onderzoekfinanciers, waaronder NWO, en het streven naar honderd procent open access is de open access-ontwikkeling in een nieuwe fase terecht gekomen. Open access zal zich versterkt doorzetten, maar met verschillende consequenties voor de

⁷ <https://rsp.uva.nl>

⁸ www.go-fair.org/fair-principles

⁹ www.coalition-s.org

diverse wetenschapsgebieden. Initiatieven als University Journals¹⁰ en SciPost¹¹ kunnen in 2019 uitgroeien tot formeel door de UvA ondersteunde vormen van publiceren. Door haar rol in deze initiatieven positioneert de Bibliotheek zich als partner én leider op dit terrein. In UKB- en SHB-verband draagt zij bij aan de transitie naar open access in de onderhandelingen met uitgevers. Zij initieert of neemt deel aan experimenten of projecten waarin de overgang naar een open publicatiecultuur en open peer review verder wordt verkend.

Kwantitatieve analyse

De Bibliotheek versterkt de bibliometrische en kwantitatieve metrics ondersteuning door het verwerven van een aantal specifieke instrumenten hiervoor. Vanuit het bestuur en vanuit de onderzoekers is er een toenemende behoefte om op nieuwe manieren de impact, niet alleen de wetenschappelijke maar ook de maatschappelijke, van het eigen onderzoek meetbaar en zichtbaar te maken. De Bibliotheek ambieert daarin, in samenwerking met faculteiten en staven (Institutional Research/HvA en Strategie & Informatie/UvA), een voortrekkersrol te spelen.

Planning

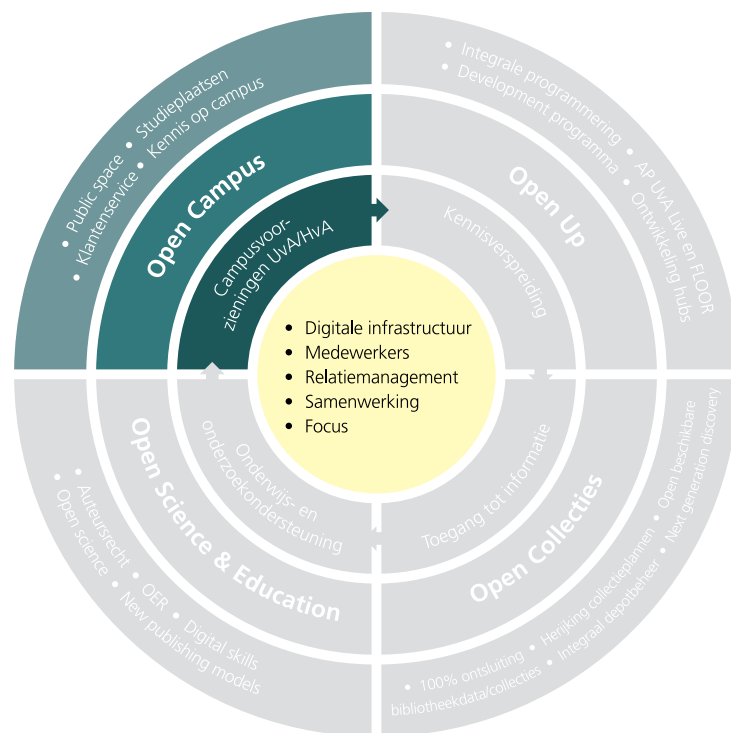
2019	2020	2021	2022
<ul style="list-style-type: none"> • Portal Research Support gereed • Implementatie bibliometrische instrumenten • Inrichten dienstenteam Kwantitatieve analyse • Organisatie symposium Open Science en onderzoek • Ontwikkeling van programma Canvas & Brightspace en onderwijsproducten • Activiteitenplan auteursrecht • Programma onderwijsproducten opstellen • Aanzet 21st century skills • Deelname Netwerk vo/mbo - hbo 	<ul style="list-style-type: none"> • Implementatie University Journals • Uitbouw figshare • Implementatie duurzame onderzoeksdata • Open Science beleid geformuleerd • Plan Informatievaardigheden • Plan 21st century skills incl. scholing en verbinden van medewerkers • Ontwikkeling van programma Canvas & Brightspace en onderwijsproducten • Uitvoering plan auteursrechten 	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuning Open Science beleid • Onderzoek article level metrics • Verbeterde registratie en zichtbaarheid onderzoeksdatasets • Ontwikkeling van programma Canvas & Brightspace en onderwijsproducten • Uitvoering plan 21st century skills • Verankeren resultaten auteursrechten 	<ul style="list-style-type: none"> • Visieontwikkeling Open Science in komende decennium • Implementatie new article level metrics • Evaluaties en bijstellingen van onderdelen Canvas & Brightspace en onderwijsproducten • Evaluatie plan 21st century skills

¹⁰ <https://uj.socsci.uva.nl>

¹¹ <https://scipost.org>

Open Campus

Portefeuille Campusvoorzieningen UvA/HvA

Ambitie: in 2022 maakt het niet meer uit op welke campus je rondloopt, de Bibliotheek is op iedere campus duidelijk zichtbaar en herkenbaar. Niet alleen door middel van een fysieke plek met studieplaatsen en collecties, maar ook met een inspirerend activiteitenprogramma, primair gericht op studenten die veel uren op de campus verblijven. Dit moet georganiseerd worden, in naadloze samenwerking met de andere diensten. De Bibliotheek is meer dan een fijne studieplek: ze wil meerwaarde bieden vanuit haar toegankelijke en zichtbare plek op de campus.

Ontwikkeling klantenservice

In de komende beleidsperiode ligt de focus op verdere verbetering en versterking van de eerstelijns dienstverlening aan de gebruikers van de Bibliotheek. Hierbij zien we werken met UX (User Experience) als basis. In 2019 richtten we een team Klantenservice in dat een werkplan voor de periode 2019-2022 opstelt. De uitgangspunten zoals die in het kader van het *Samen doen*-project 1Loket zijn geformuleerd, vormen daarbij de leidraad.

Ontwikkeling studieplekken

Op de verschillende campussen worden verbeterinitiatieven en/of uitbreiding van de voorzieningen gerealiseerd. Deze zijn gericht op de realisering van de 1-op-7 ratio voor werkplek/student bij de UvA en een betere mix van studieplekken bij de HvA. We zijn ons ervan bewust dat een 'open campus' op sommige momenten in het jaar strijdig is met de beschikbaarheid van studieplaatsen voor de eigen studenten. De plannen voor de nieuwe Universiteitsbibliotheek in het Universiteitskwartier en voor het Conradhuis op de Amstelcampus zijn definitief en worden de komende

jaren slechts op details aangepast. In de komende beleidsperiode resulteert de samenwerking met FS BOL in onderwijszalen die voor regulier onderwijs, projecten en voor zelfstudie ingezet kunnen worden.

Bibliotheek op campus als plek voor interactie

Bibliotheek als public space

De Bibliotheek op de campus fungeert als 'huiskamer' binnen de HvA en UvA. Als een plek waar studenten zich thuis kunnen voelen, kunnen ontspannen, anderen kunnen ontmoeten of juist even de broodnodige rust en concentratie kunnen vinden. Maar de Bibliotheek profileert zich ook als plek waar bij uitstek faculteitsoverstijgende programmering kan plaatsvinden en als een plek die open staat voor derde partijen/bezoekers van buiten de instellingen (stadsgenoten, de 'buren').

Kennis op campus

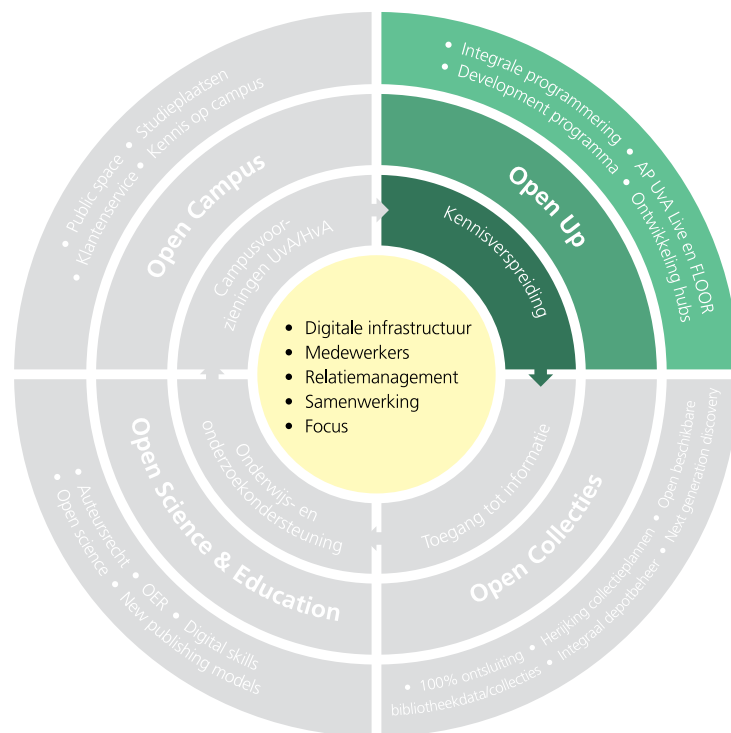
FLOOR organiseert debat binnen de HvA en het Allard Pierson organiseert UvA Live binnen de UvA (zie onder *Open Up*). Floor en het AP komen, samen met alle campusbibliotheken, tot een integrale programmering van activiteiten waarin iedere campus zijn deel heeft: 'kennis op campus'. De lokale initiatieven die nu al worden ontplooid binnen de campusbibliotheken en het lopende programma 'Erfgoed op Campus' worden hiermee versterkt. Hierbij wordt het aanbod van andere spelers, zoals Spui25 en VoxPop, goed in acht genomen. In de programmering staan onderwijs en onderzoek centraal. De Bibliotheek kiest, als dienst voor alle faculteiten, vooral voor een onderscheidend programma met multidisciplinaire/interdisciplinaire inhoud. Met deze aanpak draagt de Bibliotheek actief bij aan de zichtbaarheid van onderwijs en onderzoek, de verbinding tussen de faculteiten onderling en aan een UvA & HvA gemeenschapsgevoel ('community spirit'). Vanzelfsprekend werkt de Bibliotheek ook hier samen met andere partijen op de campus.

Planning

Open Up

Portefeuille Kennisverspreiding

Ambitie: in 2022 verspreidt de Bibliotheek UvA/HvA via het Allard Pierson en FLOOR resultaten uit onderwijs en onderzoek en maakt zij beide instellingen zichtbaar in de stad. Valorisatie krijgt hiermee voor UvA én HvA een platform en interactie met de academische en hogeschoolgemeenschap krijgt meer aandacht. Allard Pierson en FLOOR dragen op deze wijze nadrukkelijk bij aan representatie namens beide instellingen. De Bibliotheek is samen met het Allard Pierson ook hoeder van en een etalage voor het erfgoed van de universiteit en de hogeschool.

De afgelopen jaren is de nadruk op maatschappelijke relevantie, verbinding tussen bedrijfsleven en wetenschap alleen maar groter geworden. We zien met onze activiteiten kansen om een brug te slaan tussen de academische wereld en de stad en samenleving, en zo een nieuw publiek te bereiken. Dat vergroot tevens de mogelijkheden voor aanvullende financiering en maakt de UvA en de HvA aantrekkelijk voor studenten en een inspirerende werkgever voor de beste docenten en onderzoekers.

Development programma

In de culturele wereld staat development voor het uitbouwen van relaties met particulieren (mecenaat, verzamelaars, vrienden et cetera), fondsen én partners in het bedrijfsleven, kortom onze stakeholders. In de komende periode intensiveren en professionaliseren wij ons als netwerkorganisatie. Het gaat daarbij zowel om het creëren van draagvlak bij en het leggen van verbindingen tussen alle stakeholders. Ook willen we verkennen in hoeverre we deze groepen met een financiële bijdrage kunnen binden aan (onderdelen binnen) de Bibliotheek. Vanuit ons nieuwe programma richten we onze blik in de komende periode vooral ook op partijen met een relatie met de HvA en/of de UvA, op andere kennisinstellingen en op Amsterdam.

UvA Live

Binnen het Allard Pierson ontwikkelen we UvA Live; waar onderzoekers en studenten 'in de etalage staan' en hun presentaties digitaal vastgelegd en (Open access) beschikbaar gesteld worden. Het Allard Pierson programmeert vanaf 2019 pilots en biedt hiervoor de faciliteiten. Op deze wijze creëert de Bibliotheek een nieuw platform voor valorisatie en interactie met een breed publiek; hiermee plaatsen we ons nadrukkelijk naast de activiteiten van bijvoorbeeld Spui25¹², VOX-POP¹³ en de activiteiten die faculteiten zelf ontplooiën. We dragen bij aan de mogelijkheden van kennisbenutting en daarmee aan versterking van het imago van de UvA. Wat in UvA Live gebeurt, kan een voorbeeld zijn voor een soortgelijke activiteit bij de HvA via FLOOR. Maar het vormt ook een pijler van de integrale programmering van de Bibliotheek voor alle campussen, die via 'kennis op campus' wordt gepresenteerd.

Spin in het web via hubs

De centrale en toegankelijke positie van de Bibliotheek op alle campussen biedt voor ons kansen om als een spin in het web van alle faculteiten te opereren. Daarbij kunnen overstijgende thema's als digital skills en open science/access ruime aandacht krijgen. Het gaat dan in eerste instantie om het bijeenbrengen van kennis en expertise (UvA/HvA breed), die de Bibliotheek aanvult met specifieke eigen kennis en expertise. Om hieraan vorm te geven, denken we aan de inrichting van fysieke en digitale hubs: de Bibliotheek fungeert als een fysieke hub, een ontmoetingsplek waar studenten, docenten en onderzoekers elkaar kunnen ontmoeten. Maar we richten ook digitale hubs in die informatie en kennis online bij elkaar brengen bijvoorbeeld rond valorisatie formats, research support, digital skills of Open access.

Planning

¹² www.spui25.nl

¹³ www.voxpop.uva.nl

Budgettaire consequenties

Om de ambities in *Open Kennis!* te realiseren, moet de Bibliotheek haar actuele budget en vooral personele resources optimaal inzetten. Het natuurlijk verloop onder het personeel (ruim 20 fte via pensionering) wordt voor een deel aangewend om nieuwe functies te creëren en in te vullen; de details daarvan maken onderdeel uit van de strategische personeelsplanning voor de jaren 2019-2022. Daaruit wordt ook duidelijk op welke plekken in de organisatie een extra personele impuls noodzakelijk is en van welke omvang (dit is deels al voorzien in de begroting 2019). Voor specifieke onderdelen van de hier geformuleerde ambities zal de Bibliotheek separaat en concreet aanvragen doen (binnen de mogelijkheden van financiering in beide instellingen dan wel via gerichte fondsenwerving en externe financiering). Jaarlijks wordt de inzet hierop in de plannings meegenomen.

Bronnenlijst

Bij het opstellen van dit nieuwe beleidsplan zijn we mede geïnspireerd door de volgende notities en beleidsstukken:

HvA Instellingsplan (versie 2018)

<http://www.hva.nl/over-de-hva/organisatie/plannen-feiten-en-verslagen/instellingsplan/instellingsplan.html>

Onderzoekvisie HvA (Strategisch onderzoeksbeleid 2015-2020)

<https://beleid.mijnhva.nl/nl/Beleidsdocumenten/Strategisch%20onderzoeksbeleid%202015-2020.pdf>

UvA Instellingsplan (+ actualisatie)

<http://www.uva.nl/over-de-uva/over-de-universiteit/beleidsstukken/instellingsplan/instellingsplan.html>

<http://student.uva.nl/content/nieuws/2018/11/actualisatie-van-instellingsplan-vestiging.html>

Onderwijsvisie UvA

<http://www.uva.nl/over-de-uva/over-de-universiteit/beleidsstukken/onderwijsbeleid/onderwijsvisie/onderwijsvisie.html>

Onderzoekvisie UvA

https://denkmee.uva.nl/actuele+projecten/downloads_getfilem.aspx?id=991041

SURF Meerjarenagenda 2019-2022

<https://www.surf.nl/binaries/content/assets/surf/nl/2019/surfmeerjarenagenda-2019-2022/surf-meerjarenagenda-2019-2022.pdf>

Samen doen! Uitvoeringsplan verbetering dienstverlening (september 2017)

<https://medewerker.uva.nl/content-secured/az/samen-doen-verbeteren-dienstverlening/samen-doen-verbeteren-dienstverlening.html>
en

<https://az.hva.nl/medewerkers/staven-en-diensten/az-lemmas/medewerkers/hva-breed/communicatie/samen-doen-verbeteren-dienstverlening/samen-doen-verbeteren-dienstverlening.html?origin=EYPxGBCiReW4zt5jgW0eJw>

Stephen Pinfield, Andrew M. Cox & Sophie Rutter, *Mapping the Future of Academic Libraries, A Report for SCONUL* (November 2017)

<https://www.sconul.ac.uk/sites/default/files/documents/SCONUL%20Report%20Mapping%20the%20Future%20of%20Academic%20Libraries.pdf>

MIT Libraries, *Institute-wide Task Force on the Future of Libraries. Preliminary Report* (October 2016)

<https://future-of-libraries.mit.edu/sites/default/files/FutureLibraries-PrelimReport-Final.pdf>

Lorcan Dempsey, Constance Malpas, 'Academic library futures in a diversified University System'. In: N.W. Gleason (ed.), *Higher education in the Era of the Fourth Industrial Revolution* (2018)

https://doi.org/10.1007/978-981-13-0194-0_4

John Cox, 'Positioning the Academic Library within the Institution: A Literature Review'. *New Review of Academic Librarianship* (2018)

<https://doi.org/10.1080/13614533.2018.1466342>

Afkortingen en begrippen

AC	Administratief Centrum
AP	Allard Pierson
BOL	Bureau Onderwijslogistiek
DLO	Digitale leeromgeving
FAIR	Findable, Accessible, Interoperable, Reusable
FS	Facility Services
HB	Hogeschoolbibliotheek
hbo	Hoger beroepsonderwijs
HvA	Hogeschool van Amsterdam
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
ICTS	ICT Services
LAMO	Leidraad Afstoting Museale Objecten
LOD	Linked Open Data
mbo	Middelbaar beroepsonderwijs
NWO	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
OA	Open Access
OER	Open Educational Resources
RDM	Research Data Management
SHB	Samenwerkingsverband Hogeschoolbibliotheeken
UB	Universiteitsbibliotheek
UKB	samenwerkingsverband Universiteitsbibliotheeken en Koninklijke Bibliotheek
UvA	Universiteit van Amsterdam
UX	User eXperience
vo	voortgezet onderwijs

'Open Kennis!' is een uitgave van de Bibliotheek UvA/HvA, Amsterdam.

© Bibliotheek UvA/UvA, Amsterdam, 2019.

www.uba.uva.nl | www.bib.hva.nl